

3. Шевченко Я. М. Господарсько-правова відповідальність та господарські санкції // Університетські наукові записки. — 2005. — № 3. — С. 175-179.
4. Бервено С. М. Проблеми договірної права України. — К.: Юрінком Інтер, 2006. — С. 194.
5. Лейст О. Э. Санкции и ответственность по советскому праву (теоретические проблемы). — М.: МГУ, 1981. — С. 29; Красавчиков О. А. Санкции и ответственность в советском праве // Проблемы гражданско-правовой ответственности и защита гражданских прав. — Свердловск, 1973. — С. 13.
6. Луць В. В. Контракти у підприємницькій діяльності: Навч. посібник. — 2-е вид., стереотип. — К.: Юрінком Інтер, 2001. — С. 66.

ГРОМОВА А. О.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірант кафедри цивільного права

ЩОДО ПИТАННЯ ПРО НЕДІЙСНІСТЬ ПРАВОЧИНІВ В КРЕДИТНІЙ СФЕРІ

Перехід до ринкових відносин пов'язаний з підвищенням інтересом до банківського кредитування, яке відіграє значну роль у забезпеченні сталого розвитку економіки нашої країни.

Залучення в економіку необхідних обсягів кредитних ресурсів неможливо без створення належних правових умов, що забезпечують банкам повернення розміщених ними коштів. У той же час, надання коштів при кредитуванні клієнтам, а також забезпечення повернення банківських кредитів, здійснюється на основі укладених з кредитними організаціями правочинів.

Слід зазначити, що в юридичній літературі радянського періоду неодноразово виникало питання щодо регулювання кредитних відносин нормами цивільного права [1, с. 3]. На сьогодні, враховуючи зміни в чинному законодавстві, можемо визначити, що саме цивільне законодавство закладає основи сучасного суспільства, реалізуючи нормативні узагальнення і висловлюючи тим самим досягнення правової культури, без яких жоден цивілізований ринок не може існувати.

Виникнення та поширення застосування терміну «банківський правочин» обумовлене зростанням попиту на фінансові послуги, надання яких передбачене при здійсненні банківської діяльності. Саме в сфері банківської діяльності відбувається розвиток конкретних видів і форм банківських правочинів. Традиційні конструкції кредитних, депозитних, розрахункових правочинів, а також менш поширені банківські правочини видозмінюються у зв'язку з відповідними нововведеннями,

що пропонуються положеннями Цивільного кодексу України та з урахуванням традицій та звичаїв ділового обороту [2, с. 3].

Незважаючи на зімни які відбулися в чинному законодавстві ряд питань залишаються дискусійними. Це стосується наступних питань — щодо визначення правової природу таких способів забезпечення кредитних зобов'язань, як порука і застава, про можливість використання коштів в якості предмета заставних відносин, про співвідношенні понять «недійсний правочин» і «правопорушення» і деякі інші.

Вимагають уточнення ряд підстав визнання правочинів у кредитній сфері недійсними.

Значення правочинів у кредитній сфері визначається не тільки правовою природою, але і значенням цього інституту у створенні правової основи розвитку майнових відносин у банківському кредитуванні.

Правове регулювання кредитної сфери не позбавлене публічно-правових засад. Однак основою правового регулювання кредитування, забезпечення зворотності кредитів, традиційно є цивільне право.

Враховуючи теорію та практику банківського кредитування слід зазначити, що кредитний договір є основним правочином в кредитній сфері. Похідними від кредитного договору, будуть правочини, спрямовані на забезпечення основного, кредитного зобов'язання. До них, насамперед, слід віднести заставу, поруку і банківську гарантію та ін.

Правочин в кредитній сфері це дії громадян та юридичних осіб, спрямовані на встановлення, зміну або припинення цивільних прав і обов'язків, з приводу кредитування та забезпечення належного виконання кредитних зобов'язань, що призвели до наслідків, передбачених законом.

Позитивний результат виявляється, коли дії призводять до очікуваних наслідків і є підставою встановлення, зміни або припинення відповідних цивільних прав та обов'язків.

Негативний результат передбачає, що дії, хоча і були спрямовані на встановлення, зміну або припинення бажаного правовідносини, але, до нього не привели.

Отже, традиційним є поділ недійсних правочинів на оспорювані та нікчемні. Підстави недійсності правочинів слід поділити на дві групи — підстави нікчемності і підстави на яких правочин є оспорюваним.

Підстави нікчемності прямо передбаченні в ст. 1055 ЦК України, що «Кредитний договір, укладений з недодержанням письмової форми, є нікчемним» [3]. Що стосується підстав для оспорювання, то вони безпосередньо залежать від волі уповноважених суб'єктів, здатних оскаржити її дійсність.

Список використаної літератури:

1. Латынцев А.В. Обеспечение исполнения договорных обязательств — М. : «Лекс-Книга», 2002.

2. Безклубий І. А. Теоретичні проблеми банківських правочинів. Спеціальність: 12.00.03 — цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук. — Київ, 2006. — С. 501.
3. Цивільний кодекс України: Закони України // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, №№ 40-44, ст. 356.

ДРАГОМИРОВА Ю. В.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного права, кандидат юридичних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ ДЕРЖАВНИМ ОРГАНОМ РЕЄСТРАЦІЇ АКТІВ ЦИВІЛЬНОГО СТАНУ ЗА ЗАЯВОЮ ПОДРУЖЖЯ, ЯКЕ НЕ МАЄ ДІТЕЙ

В сучасних умовах правової переваги цивільного (зареєстрованого) шлюбу можливість розірвання шлюбу на підставі волевиявлення одного або обох з подружжя є проявом принципу свободи шлюбу і рівності подружжя. Оскільки вступ до шлюбу здійснюється вільно і добровільно, то ніхто не може бути примушений до зберігання подружніх відносин, якщо їхні первісні стосунки втрачено. Таким чином, чинне сімейне законодавство передбачає два порядки розірвання шлюбу: судовий та державним органом реєстрації актів цивільного стану. Основним порядком розірвання шлюбу є в органах ДРАЦС, і лише в особливо складних ситуаціях шлюбно-розлучний процес відбувається в суді.

Тому, питання про розірвання шлюбу є досить актуальним в наш час. Оскільки кожен день не тільки в Україні, а й у світі припиняються шлюби за взаємною згодою осіб, які не мають дітей.

Сучасне бачення цього питання є в працях вчених-юристів як радянського так і сучасного періодів в галузі цивільно та сімейного права: Л. М. Баранової, В. І. Борисової, О. М. Калітенко, З. М. Ромовської, Є. О. Харитонова, Ю. С. Червоного та інших дослідників.

Згідно із Сімейним кодексом України (далі — СК України), а саме статтею 106 подружжя, яке не має дітей, має право подати до органу державної реєстрації актів цивільного стану заяву про розірвання шлюбу. В цьому випадку йдеться саме про спрощену процедуру розірвання шлюбу. У разі розірвання шлюбу, яке передбачено у статті 106 СК України, проводиться на підставі письмової заяви подружжя про розірвання шлюбу, у якій обов'язково повинно бути зазначено про відсутність у них спільних дітей, після спливу одного місяця від дня подання цієї заяви, якщо вона не була відкликана, у присутності хоча б одного із подружжя [1].